

CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO (CIP) UNIVERZITETA U ZENICI

Šta je naučno-tehnološki park
- NTP ?

Naučno-tehnološki i tehnološki parkovi (NTP/TP)

"Naučno-tehnološki park" predstavlja manje-više širok pojam, koji se koristi da opiše raznovrsne pokušaje da se podstakne razvoj "preduzetništva putem osnivanja na znanju zasnovanih MSP" unutar jedne države. Ovaj naziv ima mnogo sinonima od kojih su najčešći "naučni park", "tehnološki park", "naučno-tehnološki park", "istraživački park" i "tehnopolis". Iako ima više definicija NTP, činjenica je da on predstavlja aglomeraciju MSP, koja ima sljedeće osobine:

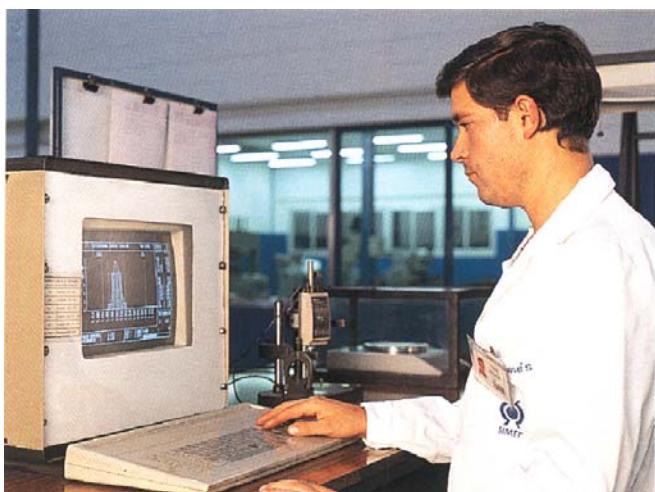
- povezana je sa obrazovnim ili istraživačkim institucijama,
- obezbjeđenu infrastrukturu i usluge za aktivnosti okupljenih MSP, prvenstveno nekretnine i poslovni prostor,
- olakšava proces transfera tehnologije,
- namjenjena je podsticanju privrednog razvoja regiona u kom se nalazi.

Ili je možda jasnije matematski:

$$\text{NAUČNO-TEHNOLOŠKI PARK} = \text{ZEMLJIŠTE} + \text{ZGRADE/OPREMA} + \text{USLUGE LJUDI OD ZNANJA}$$

Jasno je da NTP u konstelaciji svih novih organizacionih formi koje se pojavljuju u sadašnjem trenutku privrede regiona Z.Balkana ima svoje mjesto. I pored stvaranja lokalnih razvojnih agencija, regionalnih/kantonalnih razvojnih agencija, foruma stakeholder-a, one-stop shop-ova i dr. formiranje NTP nije dupliranje kapaciteta na istom zadatku. Polje djelovanja jeste isto ali su djelatnosti NTP mnogo sofisticirane i kompleksnije od pomenutih organizacionih formi. Jasno je da su očekivanja velika, posebno danas, u fazi kada zemlje regiona prolazi kroz teške ekonomski trenutke i gdje bi NTP trebao biti generator razvoja MSP. On treba da bude mjesto gdje će se kreirati:

- ◆ Motivacija i klima za razvoj preduzeća zasnovanog na vještinama unutar preduzeća,
- ◆ Promocija samozapošljavanja kao modernog društvenog trenda,
- ◆ Stvaranje pozitivnog imidža preduzetnika,
- ◆ Obezbeđivanje detaljnih informacija i rješenja poslovnim ljudima,
- ◆ Otvaranje novih radnih mjesti i poslova u regiji,
- ◆ Pomoć pri pretvaranju regionalnog potencijala u komercijalna preduzeća,
- ◆ Davanje visoko tehnološkom preduzeću regiona profil na tržištu putem stranih partnera i međunarodnih mreža kontakta.

Dakle, uloga NTP treba biti podsticaj privredi kako bi ona bila kompetitivna u vremenu sveopštег procesa koji se naziva globalizacija. Privreda u regionu je, trenutno, u najvećoj mjeri nesposobna da se uopšte uhvati u koštač sa ovakvim izazovima i nesposobna da definiše i finansira projekte koji bi joj u tome pomogli. Naš cilj pri osnivanju NTP mora biti i dodatno drugačiji: zadržati najkreativniji potencijal u zemljama regiona, omogućavajući mu standard sličan onom na Zapadu, uz izazovne poslove slične onima na Zapadu. Ovaj će sačuvani potencijal, prekaljen u oštrim tržišnim uslovima, nakon desetak godina, biti u stanju da podigne potpuno novu industriju, baziranu na novim prepostavkama i u novim industrijskim granama.

Put do NTP ili TP najčešće vodi preko razvoja centara izvrsnosti. **Centri izvrsnosti** su organizacijske jedinice ili kompanije koje se formiraju najčešće kao prateće jedinice klasterskog organizovanja MSP u jednoj regiji ili državi. Samo ime upućuje na to da ovi centri prate najsavremenije trendove u tehnološkim razvojnim konceptima, da su usmjereni na transfer i razvoj novih tehnologija te da trebaju biti dobro uvezani sa sličnim inovativnim jedinicama u Evropi i svijetu. Ovakvi centri su po pravilu dobri „konzumenti“ međunarodnih natječaja, programa i projekata. Svi više ih osnivaju univerziteti kao prelazne forme ka formiranju NIR instituta ili jedinice lokalne uprave u saradnji sa regionalnim vladama, privrednim komorama, fakultetima i dr. Mogu imati vrlo različita usmjerjenja kao npr. Centri inovativnosti i preduzetništva, centri za izvrsnost u drvopreradi, centri za transfer tehnologija, centri za CAD/CAM tehnologije, centri za dizajn i dr.

Pomoći ćemo i Vama u procesu uspostavljanja i razvoja Naučno-tehnološkog ili Tehnološkog parka (NTP/TP) !

Kontaktirajte nas!

CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO UNIVERZITETA U ZENICI

Travnička cesta 1, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
Tel. +387 32 449 147
Fax. +387 32 246 612
E-mail: dpetkovic@mf.unze.ba
nino.serdarevic@ef.unze.ba
sbalic@mf.unze.ba

Djelatnost Centra za inovativnost i preduzetništvo

CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO je pod-organizacijska jedinica u sastavu Univerziteta u Zenici nastala kroz Tempus projekt broj: 41108, realizovan u periodu 2007-2010.godina. Partneri u ovom evropskom projektu bili su Politehnički univerzitet iz Torina (Politecnico di Torino), Univerzitetski inkubator iz Kopra (Univerza na Primorskom Koper), Svjetski univerzitetski servis-SUS BIH i Ministarstvo civilnih poslova BIH (MCP). Nakon usvajanja Elaborata o osnivanju Centra na Senatu i Upravnom odboru Univerziteta u Zenici početkom 2008.godine CIP je započeo sa aktivnim radom.

Najvažnije aktivnosti koje je CIP UNZE do sada radio, te na kojima nastavlja i proširuje svoj rad, bile su:

- ❖ Promocija inovativnosti i preduzetništva unutar studentske i nastavničke populacije,
- ❖ Održavanje ili participacija u održavanju konferencija, savjetovanja, praktikuma (workshop-ova), sajmova i sl.
- ❖ Saradnička funkcija između univerziteta i tržišta rada kada je u pitanju kreiranje i razvoj novih nastavnih planova i programa te otvaranje novih fakulteta,
- ❖ Razvoj inovativne i preduzetničke aktivnosti unutar studentskog tijela kroz izradu seminarskih i diplomskih radova potrebnih privredi regiona,
- ❖ Pomoći u kreiranju istraživanja za magistarske i doktorske disertacije koje su potrebne privredi regiona i BIH,
- ❖ Promocija međunarodne saradnje na projektnom i programskom principu OJ UNZE i drugih poslovnih subjekata,
- ❖ Izrada poslovnih planova od interesa za privredni razvoj i formiranje inovativnih preduzeća kroz razvoj prototipova,
- ❖ Promocija i razvoj informaciono-komunikacijskih tehnologija (IKT) kao važnog segmenta inovativnosti u nastavnom i naučno-istraživačkom radu,
- ❖ Multimedijalne prezentacije, treninzi i seminari različitih sadržaja kao sadržajna dopuna postojećim dodiplomskim i postdiplomskim studijama,
- ❖ Programi podrške razvoju spin-off i spin-out firmi unutar akademске zajednice i pomoći MSP regiona za jači poslovni rast i razvoj,
- ❖ Pomoći inovatorima i preduzetnim ljudima regiona u konkretizaciji i intrenacionalizaciji svojih ideja,
- ❖ Pomoći u klasterskom organizovanju MSP,
- ❖ Know-how u razvoju NTP i TP, inovacijskih centara, poslovnih zona, inkubatora i transferu tehnologija iz razvijenog svijeta,
- ❖ I brojne druge aktivnosti.

Referenc-lista

- ❖ Učešće u izradi Studije stanja u oblasti poslovne infrastrukture za potrebe izrade Strategije razvoja BIH za period 2009-2014.godina,
- ❖ Priprema aplikacije i obezbeđenje IPA projekta "Razvoj inovativnih centara u Zenici, Banjoj Luci i Mostaru", 2009-2011
- ❖ Učešće u projektu "Studija izvodljivosti razvoja poslovnih zona Hercegovine" 2009/10.
- ❖ Učešće u izradi "Strategija razvoja nauke u BIH", 2009-2010;
- ❖ Projekt razvoja preduzetničkih kompetencija sa Vladom Flandrije, Belgija, 2009/10.
- ❖ Otvaranje Univerzitetskog inkubatora Zenica (UIC) zajedno sa BSC Zenica (2009);
- ❖ Održavanje Studentskih konferencijskih sastanaka TECHNO-EDUCA 2008 i Techno-Educa 2009;
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za početak rada NTP Zenica (2008-2010);
- ❖ Izrada Studije izvodljivosti formiranja Mašinskog Tehničkog Centra (MTC) u Gračanici kao suport razvoju Klastera plastičara i alatničara BIH (2009),
- ❖ Održavanje konferencija o preduzetništvu BDC 2008 i BDC 2009 zajedno sa BSC Zenica i Ekonomskim fakultetom UNZE;
- ❖ Učešće na konferenciji o razvoju tehnoloških parkova i inkubatora zemalja Jugoistočne Evrope i Azije, ECABIT 2008 u Tambovu (Ruska Federacija, 2008)
- ❖ Članstvo u mreži preduzetničkih centara Evrope (Reschica Network) koju vodi DAAD Njemačke (2009);
- ❖ Saradnja sa BSC Zenica u realizaciji Akademija preduzetništva i izboru najbolje poslovne ideje (2008-2010),
- ❖ Pomoć u realizaciji najboljih poslovnih ideja studenata UNZE i dr.(2008-2010)
- ❖ Članstvo u mreži inovativnih centara Evrope (BIR Network) koju vodi Univerzitet iz Đirone (Španija)-2009;
- ❖ Realizacija obuke zaposlenih iz drvoradivačkih firmi regije CBIH zajedno sa laboratorijama UNZE i REZ Zenica(2009);
- ❖ Realizacija studijske posjete tehnološkim parkovima Nova Gorica, Valles, Barcelona, Lleda i Girona (2009);
- ❖ Održavanje obuke za studente i profesore iz tehnologija laserskog 3D skeniranja i brze proizvodnje (RP) zajedno sa Pro-CADD Ljubljana (2008)

Štampana izdanja:

- Petković D., Serdarević J., Bejić J.: Vodič za preduzetništvo; knjiga, 2010.
- Tornincasa S., Petković D., Balić S.: Upravljanje životnim ciklusom proizvoda, knjiga, 2010.
- Petković D.: UNZE-Od predavačke do preduzetničke uloge; Brošura, 2009.
- Petković D.: CIP-prva godina rada; brošura, 2009.
- Zbornik I Business Development Conference, 2008.
- Zbornik II Business Development Conference, 2009.
- Zbornik II studentske konferencije Techno-Educa, 2008.
- Zbornik III studentske konferencije Techno-Educa, 2009
- Serdarević N.: Stanje razvoja MSP u BIH, publikacija, 2009.
- Serdarević N.: Univerzitetski inkubator Zenica, publikacija, 2009.

